

Motion till riksdagen 2023/24:1844

av **Lars Mejern Larsson och Mikael Dahlqvist (båda S)**

Rätten till en bostad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett återinfört investeringsstöd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen kring allmännyttiga bolag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Av FN:s deklaration om mänskliga rättigheter framgår det att rätten till bostad är en social rättighet. På grund av att allt fler kommuner säljer ut sina kommunala bostadsbolag till privata ägare kan kommunerna inte längre upprätthålla sitt bostadsförsörjningsansvar. Vi kan konstatera att i kölvattnet av många år av utförsäljningar av allmännyttan fungerar inte bostadsmarknaden längre.

Behovet av bostäder och speciellt hyreslägenheter är stort både för att göra det möjligt för ungdomar att få en första bostad. Men även för äldre som vill sälja sin villa och flytta till en bostad som är mer lättskött. Det är inte heller alla som har möjlighet att köpa sitt eget boende eller inte vill av ideologiska skäl. Då är hyresrätten det enda alternativet för många.

Bostadsbristen är också skriande hög i många delar av landet, och det är väldigt svårt för unga eller människor som inte uppfyller bankernas krav på att kunna låna över huvud taget kunna skaffa sig en bostad. Hyresgästföreningen och LO-förbunden m.fl. har länge jobbat för att tak över huvudet till ett rimligt pris ska vara en rättighet och att hyresbostäder i allmännyttan är en viktig förutsättning för att uppnå den rättigheten.

Det råder även stor brist på studentbostäder på flera av våra studieorter, vilket särskilt uppmärksammades i samband med höstens terminsstart. Studentorganisationer varnar t o m för vissa studieorter där det råder stor brist vilket får en del studenter att tacka nej till den utbildning som de har kommit in på. Här har regeringen och de kommunala bostadsbolagen ett stort ansvar att ta för att våra ungdomar ska kunna utbilda sig.

Allmännyttans bostadsbolag måste ges bättre förutsättningar för att klara sin roll. Allmännyttiga bostadsbolag är ett mycket viktigt verktyg för att kommunerna ska kunna ta sitt bostadsförsörjningsansvar. Vi anser att Lagstiftningen kring allmännyttiga bostadsbolag bör ses över för att stärka kommunernas handlingsutrymme, exempelvis bör en översyn om Lagen om offentlig upphandling (LOU) tas bort för dessa bolag genomföras.

Investeringsstödet som den förra S-ledda regeringen införde har skapat cirka 57 000 nya hyreslägenheter med lägre hyror och med hög energieffektivisering. Stödet innebar att hyreslägenheter och studentbostäder kunde produceras till en lägre kostnad.

I en orolig tid med ett kraftigt minskat bostadsbyggande är det inte strategiskt att avskaffa investeringsstödet, vilket den nya högerregeringen gjort. Det enda stöd som funnits till bostadsmarknaden, som dessutom varit och är efterfrågat, tas bort utifrån ideologiska skäl och därmed skapas ännu mer osäkerhet på en marknad som är i behov av stabilitet och långsiktighet.

Byggandet av de bostäder som behövs är också en viktig del i att dämpa effekterna av en eventuell annalkande lågkonjunktur, eftersom byggande kräver en mängd olika produkter, tjänster och arbetskraft och påverkar samhällsekonomin i positiv riktning. ”En byggnadsarbetare sätter tre andra i arbete”, är ett vedertaget begrepp.

Lars Mejern Larsson (S)

Mikael Dahlgvist (S)